Nr. 87

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 29 PAZDZIERNIKA V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Poczta Północna zawiera z *Petersburga* pod dniem 19 października: N. Cesarz Jmć Xiążęciá *Karola Meklemburg-Strelitz* i Xiążęcia *Filippa Hessen-Homburg*, mianował kawalerami orderu ś. *Jędrzeja*.

Jenerał porucznik woysk pruskich, *Borstell*, mianowany kawalerem: ś. *Jerzego* 3ciey klassy.

Mianowani kawalerami ś. *Anny* 3ciey klassy, radcy tytularni: *Kabryt*, *Własow*, ziemski sprawnik rowieński *Łaszewski*, sztabsrotmistrz *Podwyszański*.

Podług *Ruskiego Inwalida*, z dnia 16 października: mianowani kawalerami: ś. *Anny* 2giey klassy podpółkownik woysk pruskich *Szachtmeyer*; tegoż orderu 3ciey klassy, doktor medycyny *Erman* z *Frankfortu* nad *Menem*; kommisyoner 9tey klassy *Kaszyn*; ś. *Włodzimierza* 4tey klassy: Professor medycyny *Harles* i radca tytularny *Syteńko*.

Taż gazeta ogłosiła rozkaz Naczelnika głównego sztabu Jego Cesarskiey Mości, datowany w *Akwisgranie* dnia 18 września, 1818 roku, N. 70, którego brzmienie jest następujące: "Z powodu przyłączenia 2giey dywizyi ułanów do składu korpusu litewskiego, Cesarz Jegomość Naywyżey rozkazać raczył:

1) Dywizyom ułańskim mianować się: 2giey, Litewsko-ułańską; 3ciey, 2gą ułańską; ukraińskiey, trzecią.

2) Kompanijom artyleryi konney takoż odmienić nazwanie w porządku następującym: kompanijom N. 17 i 18, nazywać się: pierwszey N. 13, drugiey N. 14: kompanijom N. 27 i 28 mianować się: pierwszey N. 17, drugiey N. 18; kompanijom N. 29 i 30 mianować się: pierwszey N. 27, drugiey N. 28; kompanijom N. 13 i 14 nazywać się: pierwszey N. 29, drugiey N. 30.

Oczém dla należytey wiadomości i wykonania obwieszcza się wszystkim władzom woyskowym.

Podpisał: Naczelnik Głównego Sztabu
Xiążę *Wołkoński*.

W gazecie *le Consérvateur Impartial*, czytamy: Xiążę Michał *Galicyn*, który Królowi Jmci Francuzkiemu ofiarował w darze Psałterz ś. *Ludwika*, odebrał od J. K. M. list w następnych wyrazach:

Mości Xżę Galiczyn! Hrabia de Noailles złożył mi przysłany przez was Psałterz, należący niegdyś do Sw. Ludwika, który przez klęskę, jaką podobało się Opatrzności dotknąć dom i dziedzictwo jego, został tak daleko zaniesiony od kraju, który świętemu właścicielowi tego psałterza szczęście i chwałę był winien. Dziękuję wam za to. Jestto drogi dla mnie i mojego ludu zabytek; dar dla potomków tego świętego Króla, i dowod poszanowania, które wam cnoty jego natchnęły. Ten postępek właściwy duszy wyższey nad pospolite, która zna to sama, iż tym większym okrywa się zaszczytem; gdy jawnie okazuje prawdziwe uwielbienie dla tego, który był prawdziwie dobrym, sprawiedliwym i wielkim. Tknęły mię bardzo oświadczenia tego przywiązania, które wy dla mnie i mojego domu okazujecie. Żądam szczerze wydarzenia okoliczności, w któreybym mu dowiódł, ile mi to było przyjemném, i naychętniey korzystam z teraźnieyszey, żebym mógł okazać móy szacunek i przywiązanie. Mości Xżę Galicyn! proszę Boga, ażeby raczył mieć was zawsze w swoiey świętey opiece. Dan w Paryżu, 26 sierpnia, 1818. podpisano: *Ludwik*.

W niedzielę, 13 października, uczniowie Cesarskiego lyceum w *Carskiém-Siele* obchodzili uroczyście rocznicę założenia tey szkoły. Do świetności tego obchodu, przyłączyła się druga w tymże dniu uroczystość, to jest poświęcenie kościoła ewangelickiego w Carskiém-Siele. Uczniowie lyceum i szlacheckiey pensyi śpiewali hymn, złożony po niemiecku przez Pana *Oertela*, z muzyką P. *Teppera*. Piękny i tkliwy hymn, śpiewany przez trzydzieście niewinnych głosow wyciskał łzy słuchaczom, które były naypięknieyszą jego pochwałą. Wieczorem dwie piękne sztuki, jedna w niemieckim, druga we francuzkim języku, grane były przez uczniów: naturalność, cecha piękney znajomości obeyścia się światowego, i przystoyność młodych aktorów prawdziwie zachwycała widzów. Popiersie Nayjaśnieyszego założyciela tego lyceum pięknie oświecone było; uroczystość tę bal zakończył.

Kościoł ewanjelicki w Carskiém-Siele jest pięknym pomnikiem tolerancyi, którą się Rząd i Narod Rosyyski odznacza. Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość, darowawszy na kościoł plac obszerny, wspaniale dać raczył na jego budowę 20,000 rubli, a nadto bardzo pięknym ozdobił go organem. Xięga subskrypcyyna na budowanie tego kościoła otwarta była w Carskiém-Siele. Oprócz lutrów znayduje się tam chwalebne połączenie podpisow kalwinskich, i katolickich, a naywięcey rossyyskich. Stary jeden kupiec temi słowy zapisał swoję ofiarę: *na zbudowanie kościoła pańskiego* etc. Drugi podpis ubogiego Żyda z Carskiego-Siela po hebraysku jest następujący: *Na chwałę Boga* i t. d.

Uczniowie Cesarskiego Lyceum i pensyi szlacheckiey znakomite złożyli ofiary. Pastor *Vollborth*, wyznaczony od Ministra spraw duchownych i oświecenia, sprawował to uroczyste poświęcenie kościoła; a potém instalował na pastora parafii i do nauczania młodzi wyznania ewanjelickiego, zostającey w lyceum, Pastora *Gouchtel*. Kościoł napełniony był tak mieszkańcami tego miasta, jako i przybyłymi na ten obchod z St. Petersburga.

Ruski Inwalid, wydawany po polsku, zawiera jak następuje: Rzadka a prawie i bezprzykładna jest tegoroczna jesień w tych stronach: oto zbliżamy się już ku końcowi października, a przecież nikt jeszcze nie używa futer w tey strefie, gdzie przed kilkunastu laty w tym samym dniu ładowne powozy przechodziły po zamarzłey Newie (1). W tym roku zdaje się jakby osobliwszym trafem przyrodzenie przyjaźniey pogląda na północ jak na inne krainy, w tenczas albowiem kiedy czytamy, że w ciepłych a nawet i gorących strefach czas był przykry i niesprzyjający do prac rolniczych, kiedy wiatry i deszcze uprzykrzały się przez całe lato; w stronach tuteyszych, cicha, ciepła i jasna pogoda trwała ciągle przez czerwiec, lipiec i sierpień. Kiedy wyczytujemy z gazet zagranicznych, że w miesiącu wrześniu kilku dni pogodnych nie widzą, my w październiku nad kilka nieco zawietrznych nie doświadczaliśmy. Tak piękna jesień, według zdania doświadczonych w tey mierze ludzi, zawsze ustępuje mieysca stałey i nieprzykrey zimie.

---

(1) W dziejach rzeki Newy, mieszczących się zawsze przy Rossyysko-Petersburskich kalendarzach, każdy przeczytać może, że pomieniona rzeka w przeciągu lat stu, to jest: od założenia Petersburga, kilka razy pokrywała się lodem przed dniem 18 października.

Królestwo Polskie.

z Warszawy d. 31 Października.

Z Bożey łaski My Alexander I. Cesarz wszech Rossyy, Król Polski etc. etc. etc.

Chcąc skutecznie zapobieżeć upadkowi kościołów parafialnych przez ustanowienie pewnych prawideł, podług których reparacya dawnych, lub stawienie nowych kościołow, lub cmentarzow, jako też mieszkań plebańskich dziać się ma; po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1. Przy każdym kościele parafialnym kollator, pleban i trzech parafianów przez nich podanych, a od kommissyi woiewódzkiey zatwierdzonych, czuwać będą wspólnie nad całością kościołow i mieszkań plebańskich, tudzież cmentarzow.

Art. 2 Do nich należeć będzie:

a. Mieć dozor nad fabryką kościoła, cmentarza i mieszkania plebańskiego.

b. Zarządzać funduszem przeznaczonym na reparacyą kościoła.

c. Przestrzegać, aby dochod z pokładnego obracanym był na reparacyą cmentarza.

d. Czynić za własném uznaniem z powierzonych sobie funduszow wydatki nieprzenoszące złotych pięćdziesiąt, znacznieysze zaś, za poprzedniém upoważnieniem od kommissyi woiewódzkiey.

e. Corocznie przesyłać rachunki do kommissyi woiewódzkiey, która, po ich roztrząśnieniu, odeśle je do kommissyi wyznań religiynych i oświecenia publicznego.

f. Tam gdzie nie masz żadnego funduszu na zwyczayne koszta utrzymania fabryki kościoła, lub znayduiący się jest niedostatecznym, pomienieni parafianie obmyślą sposoby onegoż zastąpienia, a za potwierdzeniem kommissyi woiewódzkiey, zatrudnią się tychże użyciem.

g. Donosić będą kommissyi woiewódzkiey o potrzebie znacznieyszych reparacyy lub nowey budowy.

Art. 3. Zgromadzać się będą na każde żądanie iednego z nich, pod prezydencyą kollatora, i większością głosow stanowić.

Art. 4. Do plebana należeć będzie, wszelka wewnętrzna mieszkania jego reparacya.

Art. 5. W przypadku większey reparacyi, lub potrzeby postawienia nowego kościoła, albo mieszkania plebańskiego, kommissya woiewódzka, za uczynionêm do siebie doniesieniem, rozkaże sporządzić abrys i wykaz kosztow, które prześle do zatwierdzenia kommissyi wyznań religiynych i oświecenia publicznego.

Art. 6. Rozkład kosztow ma się dziać w następuiącym sposobie: plebani maiący tylko dochodu złotych polskich tysiąc ośmset, wolni są od przykładania się.— Maiący więcey nad złotych tysiąc ośmset dochodu, lecz który nie dochodzi złotych tysiąc dziewięćset, dawać będą tyle, ile zbywa od złotych polskich tysiąc ośmset.— Maiący dochodu złotych tysiąc dziewięćset i więcey, aż do pięciu tysięcy, opłacać będą pięć od sta, z całego swego dochodu— Maiący dochodu złotych pięć tysięcy i wyżey, dadzą dziesięć od sta z całego dochodu.

Art. 7. Po odtrąceniu części przypadaiącey na plebana, reszta summy na koszta budowli potrzebney, podzieloną zostanie między kollatora i parafianów, tegoż wyznania religiynego; tym końcem zrobiony zostanie rozkład przez kommissyą woiewódzką i do zatwierdzenia kommissyi wyznań religiynych i oświecenia publicznego podany, która, co do dóbr rządowych, nie prędzey swą decyzyą wyda, aż po zniesieniu się z kommissyą przychodow i skarbu.

Art. 8. Dochód z pokładnego ma bydź obracany na reperacyą cmentarzow.

Art. 9. Gdzieby dochód z pokładnego na reperacyą cmentarza nie wystarczał, lub okazała się potrzeba większey reperacyi, albo nowego ogrodzenia cmentarza; rozkład kosztow podzielony zostanie pomiędzy parafianów przez kommissyą woiewódzką, a zatwierdzony przez kommissyą wyznań religiynych i oświecenia publicznego.

Art. 10. Wszystkie kościoły i mieszkania plebańskie tak w miastach jako po wsiach, maią bydź zapisane do towarzystwa kassy ogniowey; składka roczna opłacać się będzie z funduszu na reparacyą kościoła przeznaczonego. Gdzieby go nie było, opłata ta przez plebana, kollatora i parafianów, w propercyi od kommissyi woiewódzkiey ustanowioney, a od kommissyi wyznań religiynych i oświecenia publicznego zatwierdzoney, ponoszoną będzie. Kollator składkę całkowitą odbierać i do kassy przesyłać będzie.

Art. 11. Wykonanie niniéyszego postanowienia kommissyi wyznań religiynych i oświecenia publicznego polecamy.

Dan w *Petersburgu* dnia 6 (18) marca 1817.

(Podpisano) *Alexandre.*

przez Cesarza i Króla

Minister Wyzn. i Ośw. (L. S.)	Minister Sekr. Stanu
(podp.) S. *Potocki.*	Ignacy *Sobolewski.*
Zgodno z Oryginałem	Zgodno z Oryginałem
Minister Sekr. Stanu	Radca Sekr. Stanu Jen. Br.
(podp.) Ignacy *Sobolewski*	(podp.) *Kossecki.*

Zgodny z Wypisem: Minis. Sprawiedliwości W. *Sobolewski.*

W zastępstwie Sekr. Jener. M. *Grabowski.*

Dzień ogłoszenia dnia 22 listopada 1818 roku.

Akwisgran.

(*z gaz. berl.*) *Akwisgran, dnia 20 października.* Pamiątka tak uroczystego dnia, w którym przed pięcią laty potęga uciemiężyciela ludow zmieniona, a przeznaczeniom ich inny kierunek nadany został, nie mógł bydź wspanialey i z większém znaczeniem obchodzony jak się to dopełniło w mieście naszém zawczoray, *dnia ośmnastego października.* Nie wystawne obchody powinny były oznaczyć dzień, który tak krwawemi rysami w historyi jest zapisany; dla tego też uroczystość ta, zgodnie z życzeniami uwielbianego Monarchy naszego, zasadzała się na prostocie i ćwiczeniu się w cnotach, które niegdyś do otrzymania zwycięztwa dopomogły. Około godziny 9tey całe miasto było w ruchu; obecne woyska zebrały się za bramą ś. *Adalberta* na kamienney drodze do *Montioie.* Niezliczone mnóztwo ludu płynęło prowadzącemi do mieysca tego drogami. Zaraz po godzinie 9tey udał się Król konno do Cesarza *Franciszka*, a ztamtąd razem z nim do Cesarza *Alexandra.* Wszyscy trzey Monarchowie, Wielcy Xiążęta *Konstanty* i *Michał*, Xiążę *Karol*, Xiążę *Wellington*, wielka liczba jenerałów i orszak udali się potém, wpośród radośnych okrzykow ludu, wzdłuż kamienney drogi, gdzie uszykowane były woyska, którym przed sobą przeciągać rozkazali. Woyska po przeciągnieniu utworzyły na blizko położonym wzgórzu otwarty czworobok, którego jednę stronę ołtarz zaymował. Z lewey strony przed nim stanęli Monarchowie ze swoim orszakiem. Po zwyczayney liturgii niedzielney i modlitwie stosowaney do uroczystości dnia, obecny tu woyskowy kapitan miał mowę w wyrazach pełnych mocy i godności. Serdeczne modły do Wszechmocnego, o zachowanie wspaniałych Monarchów i o uskutecznienie ich śłachetnych zamiarow, zakończyły ten akt religiyny, który wszystkie umysły głęboką wzruszył. Co dawniey ciż trzey Monarchowie, przed obliczem Przedwiecznego, w pobożnym duchu na krwawych Lipska niwach dla zbawienia ludów, dla przywrócenia sprawiedliwości i prawdy, przyrzekli, potwierdzili tu nanowo przez serdeczne podanie rąk. Ta piękna zgoda Monarchów powszechne i widoczne uczyniła nazgromadzonych wrażenie. Bezprzestanny okrzyk *Hurrah* wzruszonego mnóztwa ludu napełniał powietrze, przewyższał gromy dział i rozlegał się w powtarzaniach swoich po dalekich górach. Z widoczném wzruszeniem opuścili Monarchowie poświęcone mieysce, a na twarzach zgromadzonego ludu malowała się głęboka cześć dla czcigodnych Monarchów, których jedności, męztwa i cnoty przykład dopomógł do szczęśliwego zakończenia walki, i w których ręku Opatrzność dla szczęścia ludów pokoy złożyła. Swiadków tey piękney chwili serdecznego zbliżenia się i doznaney wierności wysokich Monarchów, musiała ożywiać nadzieja spokoyney i błogiey przyszłości, a w śłache-

tnym sposobie my ślenia Monarchów, w Ich szczęśliwym zebraniu się, znayduje Europa naypewnieyszą rękoymią swego pokoju. Monarchowie, po przeciągnieniu przed Nimi woysk w kolumnach, udali się napowrót do miasta. W południe na ratuszu w sali cesarską zwaney, był wielki stół, do którego zaproszeni zostali wyżsi urzędnicy woyskowi mocarstw sprzymierzonych. Pod koniec stołu N. Król Pruski spełnił na pamiątkę tego świętego dnia, co również uczynili obadway drudzy Monarchowie i wszyscy obecni, przy odgłosie muzyki.

U Xięcia Kanclerza Stanu, *Hardenberg*, wielu zobecnych tu cudzoziemców i towarzyszące Xięciu osoby do służby krajowey należące, zaproszone były w dniu tym na obiad. Tuteysze władze cywilne i oficerowie korpusu zgromadzili się także do spólney uczty na górze *Loysberg*.

Cesarze *Franciszek* i *Alexander* byli dnia tego w pruskim mundurze, Cesarz *Franciszek* miał wielkie krzyże orderow rossyyskich, a Cesarz *Alexander* austryacki wielki order. Król ukazał się w mundurze swey gwardyi. Cesarz *Franciszek* jechał we środku; z prawey strony Cesarz *Alexander*; z lewey Król Pruski. — Na ołtarzu postawiony był srebrny krzyż między dwiema zapalonemi świecami. — Po skończonym przeglądzie woysk, Cesarz *Franciszek* i Król Pruski z Xiążętami krwi, Damami, Xiążętami, Jenerałami i Adjutantami, towarzyszyli Cesarzowi *Alexandrowi* do Jego mieszkania, gdzie przygotowane było śniadanie dla NN. Panów i ich orszakow. — Wieczorem miasto było oświecone.

Uważają tu, że dzień 18ty był oddawna ważnym dniem dla *Akwisgranu*. Dnia 18 czerwca bitwa pod *Belle-Alliance* zabezpieczyła pokoy Europie, a dzień 18 października zwalił panowanie *Napoleona*. 18ty października 1748 zakończył woynę o sukcessyą; w dniu 18tym października 1818 zgromadzili się naywięksi Monarchowie na religiyną uroczystość związkową.

Dnia 16 Xięstwo Ichmość *Oranii* przybyli tu ze *Spaa*, a d. 18 wieczorem wyjechali do *Bruxelli*.

Cesarz *Franciszek* zabawi tu, jak słychać, do dnia 6 lub 7 przyszłego miesiąca, potém wyjedzie do *Monachium*, gdzie Cesarzowa jest oczekiwaną, a po krótkim tam pobycie, powróci do państw swoich dziedzicznych.

Między przybyłymi znaydnie się Hrabia *Buol Schauenstein*; wielu jenerałów rossyyskich i pruskich, udali się do *Valenciennes*. — Xiążę *Richelieu* gotuje się do wyjazdu. Niektóre osoby jego orszaku już wyjechały. Xiążę *Wellington* miał wczoray już wyjechać także do *Valenciennes*.

Koncert Pani *Catalani*, d. 19, przewyższył wszelkie oczekiwania.

Pod napisem: „*Zjazd Monarchów w Akwisgranie*," zawiera gazeta wiedeńska, *Oestreichische Beobachter*, z d. 17 t. m. następujący artykuł urzędowy, który dosłównie umieszczamy: „Podług wiadomości z *Akwisgranu* d. 8 t. m., konferencye zdają się postępować z pośpiechem. Odbywają się codziennie posiedzenia, które zwyczaynie w mieszkaniu królewsko-pruskiego Kanclerza stanu, Xięcia *Hardenberg*, mieysce mają. Na konferencyach obecnymi są: Xiążę *Metternich*, Xiążę *Richelieu*, angielski pierwszy sekretarz stanu Lord *Castlereagh*, i Xiążę *Wellington* (jako drugi pełnomocnik angielski), królewsko-pruski kanclerz stanu, Xiążę *Hardenberg*, i Hrabia *Bernstorff*, Hrabiowie *Nesselrode* i *Capo d'Istria*. Protokuł utrzymują cesarsko-królewscy radzcy dworu *Gentz* i *Wacken*. — Na skutek okolney noty czterech sprzymierzonych dworów, tyczącey się układow akwisgrańskich, nie znayduje się w *Akwisgranie*, żaden Xiążę, ani poseł, prócz pełnomocników pięciu dworów.

Zapewniają, że rozkaz do ustąpienia z terrytoryum francuzkiego wkrótce nastąpi; co jest dowodem, że ściągające się do tak ważney okoliczności pytania już doyrzały. — W *Akwisgranie* powszechnént jest mniemaniem, że się konferencye nie dłużey jak do trzech, a naydaley do czterech tygodni przeciągną. — N. Cesarz Rossyyski ma mieć zamiar udania się, po skończonych konferencyach, przez *Weimar* i *Stuttgard* do *Wiednia*. — Podług nayświeższych wiadomości z *Akwisgranu* pod d. 10 t. m., traktat, który koniec woyskowego zaymowania terrytoryum francuzkiego z zamknięciem trzeciego roku, trwania tego środka zapowiada, podpisany został, w mieszkaniu Xięcia *Metternich*, przez ministrow pięciu stanowiących w tey rzeczy dworów. W traktacie tym przypisane także zostało uskutecznienie należnych jeszcze od Francyi dla mocarstw sprzymierzonych opłat, a to w blizkich terminach, i w sposób również pewny jako i korzystny dla interessowanych w tém dworow. Wszystkie czynią się przygotowania, ażeby ustąpienie z terrytoryum francuzkiego uskutecznione bydź mogło przed końcem następującego miesiąca listopada."

Korrespondent hamburski zawiera z *Akwisgranu* pod 19 października, co następuje: „Wyprowadzenie woysk z granic francuzkich i oznaczenie porządku następstwa domu Badeńskiego, może są jedynemi wypadkami kongressu, które publicznemu sądowi poddane będą. Przez się już dość ważny, jednakże przez obecność Monarchów zaiste wyższey jeszcze, dla całey ludzkości dobroczynnie działający zamiar osiągnięty został, mianowicie zachowanie pokoju, ustalenie zasad, na których pokoy ten długo trwałym stać się musi. To uskutecznione bydź mogło tylko przez odnowienie, ścisłego osobistego zjednoczenia i zgodzenie się zgromadzonych tu Monarchów, na uczynienie ofiary ze wszelkich jednostronnych względów dla dobra powszechnego. Cztery wielkie mocarstwa podały sobie ręce dla zaręczenia trwałości powszechnego pokoju; oznaczyły stosunki swoje między sobą, oznaczyły własne: względem Francyi; która swoje szczęście, swoję spokoyność tylko w przystąpieniu do tego związku znaleśdź może. Zgodzenie się to nie świeci wprawdzie, jak jasne słońce w południe; ale dzieła dobroczynnie w cichości i rozszerza swe ciepło na wszystkie narody; nie jestże to naypożądańszym wypadkiem, jaki mógł powstać z kongressu? Jakichże uderzających rzeczy spodziewać się po nim można było, jako utrzymanie pokoju, który już przez trzy lata błogosławieństwo swoje zlewał na ludy, które zaledwo zaczynają nanowo oddychać po długoletnich klęskach pustoszącey woyny. Zdrowa ta i czysta polityka musi nam zapewnić świetną przyszłość: polega bowiem na prawych moralnych widokach. Ludy błogosławić powinny swoim Monarchom, których widokiem jest tylko dobro i pokóy, a moc uważają tylko za środek do ich osiągnienia."

Daley zawiera tenże Korrespondent Hamburski z Akwisgranu pod 19 października: „Dziś po południu udał się N. Cesarz Rossyyski, w podróż do *Sedanu* i *Valenciennes*. Jutro uda się za nim Król Jmć Pruski, dla odprawienia na ziemi francuzkiey po raz ostatni przeglądu woysk, wkrótce ztamtąd wyyśdź mających."

„Zapewniają, że wysocy Monarchowie podpisali wczoray nowy traktat przymierza."

Dnia 13 t. m. cesarsko-rossyyski minister, P. *Alopeus*, dawał świetny bal.

Król Pruski bywa codziennie na teatrze, ale *incognito*.

Sławna prorokini, Panna *le Normand*, chce tu złożyć Monarchom pamiętniki, pisane ręką dawnieyszey cesarzowey *Jozefiny*.

TURCYA.

Gazeta, *Poczta Północna*, zawiera z Konstantynopola pod 27 września n. s. Wpierwszych dniach t. m. przybył tu poseł perski, Hr. *Schladen*, a dnia 18, nowy austryacki internuncyusz Baron *Lützow*.

W dzień imienin N. Cesarza Jmci Rossyyskiego (d. 30 sierp. v. s.) znaydujący się tu poseł J. C. Mości, Baron *Strogonow*, sprawiał przepyszny obchód. Mieszkańcom tuteyszym rzadko się zdarzało widzieć podobną uroczystość. Urzędnicy poselstwa i liczne kupiectwo rossyyskie towarzyszyli dnia tego posłowi do kościoła. Po skoń-

)1(

czonych modłach po mszy ś., wczasie prośb o długie lata grzmiały działa wszystkich okrętow, stojących w porcie *bujukderskim* pod rossyyską banderą. Równie urzędnicy poselstwa, jak i wszyscy kupcy rossyyscy zaproszeni byli na obiad do stołu posła, a w czasie spełnianego zdrowia Cesarza Jmci i całego Nayjaśnieyszego domu Cesarskiego, grzmiały działa w porcie. Wieczorem dom posła był oświecony. Czarujący był widok tey illuminacyi. Domy PP. *Fontona, Frankina, Peconi* i *Pizaki* także były oświecone. Trzeciego dnia uroczystości przed domem posła spalony był piękny fajerwerk, który był nader rzadkiém tu widowiskiem, które bawiło niezliczonych widzów, ustawicznemi okrzykami powietrze napełniających. W czasie tym port *bujukderski* łodziami był napełniony. Sułtan, *incognito*, zdaleka przypatrywał się temu widowisku. W tak nadzwyczaynie mnogiém zgromadzeniu, żadne nie zaszło zamieszanie. Po fajerwerku był u posła wspaniały bal z wieczerzą, na którym znaydowało się więcey trzechset osób płci obojey.

AUSTRYA.

Z Wiednia dnia 21go października. — N. Cesarz i Król raczył polnego Marszałka porucznika Xięcia Filipa *Hessen-Homburskiego*, przez wzgląd na wieloletne celujące zasługi jego, zaszczycić nayłaskawiey W. Krzyżem Królewsko-Węgierskiego orderu Sgo Szczepana.

HISZPANIJA.

Gazety francuzkie donoszą z *Madrytu* pod d. 24 września: „Niedawna, a tak niespodziewana zamiana w ministeryum, mało jeszcze daje uczuć wpływu do trybu interessów publicznych. Ciągłe panuje milczenie względem naszych osad amerykańskich, równie jak względem dyplomatycznych stosunkow naszych ze zgromadzonymi Monarchami w *Akwisgranie*. Nasza gazeta dworska jest teraz bardziey czcza i oschła niżeli pierwey; umieszcza ona wprawdzie ledwie nie w każdym numerze doniesienia wojenne z *Mexyku*, lecz naypoźnieysze dochodzą tylko do połowy marca; Wice-Król *Limy*, nie nadsyła już od kwietnia żadnych doniesień, a doniesienia jenerała *Morillo* są z miesiąca maja. — Według prywatnych wiadomości z *Galicyi*, zaszły były w tey prowincyi niejakie rozruchy między ludem, i tym to niepokojom przypisują odwołanie ztamtąd kapitania St. *Marcq*, który był mało kochany. — Listy z *Kadyxu* donoszą, że nie tak czynnie uzbrajają wyprawę przeznaczoną do *Ameryki*, jak się spodziewano od czasu przybycia jenerała Hrabiego *Abisbala*. Główną tego przyczyną zdaje się bydź niedostatek pieniędzy. Tymczasem z wielu okolic *Hiszpanii* nakazane są woyska do *Kadyxu*; w którym celu wsiadły już w *Barcellonie* dwa pułki na okręty.“

ST. DOMINGO.

Jedna z gazet angielskich donosi: „Siła zbroyna Króla *Henryka* I wynosi 40,000 ludzi. Naycelnieyszym korpusem między tymi, są grenadyerowie gwardyi, których kapitanem jest on sam. Otacza go 28 adjutantów. Woysko ma 6 marszałków, 9 jenerałów poruczników i 21 marszałków polnych. Ma dwa pułki artylleryi i korpus inżynierów, pod dowództwem byłego *Hesskiego* kapitana artyleryi, *Haupta*.

Zbiór ustaw ma tytuł *Code-Henry* (Kodex Henryka), i obeymuje prawo cywilne, handlowe, i korsarskie; daley sposob postępowania sądowego, prawo karzące, policyi poprawczey i polityczne; prawo wieyskie (rolnicze), prawo woyskowe, i ustawy karne woyskowe; ustawy cywilne, objęte w 1555 paragrafach, są po naywiększey części naśladowaniem francuzkich. Są trzy instancye, naywyższa zowie się sądem udzielnym. Zbrodnie i kary podzielone na trzy klassy: na kryminalne, poprawcze i policyyne. Kara śmierci przeznaczona jest tylko na zbrodnie stanu, na zabóystwo z namysłem, tudzież na kastracye i na zgwałcenie, jeżeli śmierć nastąpiła. Kara więzienia i skazanie do robót publicznych nie może trwać dłużey nad lat 15. *Henryk* czuwa niezmiernie nad wykonaniem praw, i mianuje się obrońcą liberalności, a gazeta nadworna *Haitycka* zawiera często rosprawy o wolności i prawach człowieka, pisane dzielnie i gruntownie. Druk używa wolności nieograniczoney. Król stara się rozkrzewiać oświatę między ludem, i sprowadza uczonych i artystów do kraju. Obrońcóm Murzynów okazuje wdzięczność, gdzie tylko ma sposobność. Z P. *Wilberforce* utrzymuje ciągłą korrespondencyą. Ajentów *Europeyskich* nie ma, jako tylko *Peltiera*, francuzkiego wydawcę gazety w *Londynie*, a w *Hamburgu* miał także jednego w r. 1815. Podobieństwem jest zaiste, iż nakoniec ledwie nie powszechnie uznanym będzie; ponieważ ludność części jego wynosi 400,000 dusz; a z natury rzeczy pomnażać się musi codziennie. Ztém wszystkiém nowe to państwo ma jeszcze trudną przeprawę, to jest, walkę z prezydentem rzeczypospolitey Haityckiey jenerałem *Boyerem*. Tym czasem położenie rzeczy może mieć szczęśliwy zwrót dla *Henryka*, bez narażenia wolności.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(*Z korr. hamb.*) Z *Londynu* pod 16 października donoszą, iż wyprawa do bieguna dosięgła 75go stopnia szerokości, a 80go stopnia długości; znalazła tam morze nie tak bardzo lodami pokryte; a w oddaleniu, w kierunku północno-zachodnim ląd się widzieć dawał.

Jenerał *Gourgaud*, który z wyspy ś. *Heleny* odesłany, w *Londynie* teraz przebywa, pod dniem 25tym sierpnia pisał do N. Xiężny Parmy, list, który teraz w gazetach naszych jest umieszczony, a brzmienie jego następujące: "*Byłem kiedyś w Fontaineblau naocznym świadkiém łez obfitych, któreś Pani na wyjeździe nad małżonkiem swym, Cesarzem Napoleonem, wylewała, a teraz zostaje on w niewoli, na skale morzem oblaney, sam jeden, bez przyjaciół, bez krewnych, bez wiadomości o swojey małżonce i synie, i bez pociechy. Wiem, Pani, że do ciebie przyyśdź nie można: na dworze swoim jesteś w pewnym rodzaju więzienia. "Marya Ludwika, mówił do mnie ostatni raz Napoleon, jest samą cnotą." Udręczenia Cesarzá długoby jeszcze trwać mogły. Czas jest go ratować. Teraz przyszedł czas. Kongres w Akwisgranie ma się zebrać. Jakżebyś sama siebie, Pani, szczęśliwą uczynić mogła, gdyby Napoleon pod straż N. Oyca twojego mógł bydź oddany. Jakżeby chwalebném było to dla twego serca, gdyby mówiono: Napoleon był zapomniany i bez pomocy; ale Marya Ludwika została dlań jeszcze, od niey on otrzymał życie napowrót. Czyń wszystko dla jego wyratowania: cienie Maryi Teressy to Ci zalecają. Chciałbym Cię chętnie jak naywiększą z żon widzieć. Niegdyś, kiedy w Amsterdamie ciężko chory byłem, ratowałaś mię przez swego lekarza: i ja nie mam sposobu lepiey Ci mojey wdzięczności okazać, jako, że się odważam list ten do Ciebie posyłać.*"

Tenże Korr. hamb., pod napisem: *Rozmaite Wiadomości*, umieścił: "Zapewniają, pisze gazeta londyńska, iż jest mowa, o przeniesieniu *Bonapartego* z wyspy ś. *Heleny* nad *Wołgę* do *Kazania*.

W teyże gazecie czytamy z *Leodyum* pod 19 października: mówią o nowym traktacie zaczepnym i odpornym między *Francyą*, a wielkiém jedném mocarstwem.

(*z gazety ryskiey Zuschauer.*) *Józef Bonaparte* z Lordem *Selkink* ciągle w *Kanadzie* bawią.

Cambaceres otrzymał pasport na powrót do *Francyi*. W pasporcie przed mieniem położony jest tytuł *Duka*, którego ciągle używać będzie. Nie dawał on głosu na śmierć *Ludwika* XVI. Z trzydziestu ośmiu wygnanych Francuzów, po wyyściu woysk, weźwie Król napowrót do Francyi jeszcze ośmiu, między którymi wymieniają Hr. *Fermont* i jenerała *La Marque*.

W początkach lipca na wyspie *Islandyi* było mocne trzęsienie ziemi, które 10 minut trwało, z wielkim podziemnym szumem i łoskotem. Potém *Hekla* wyrzucać zaczęła kamienie i wylewać potokiem ławę. Morze tak się burzyło i wylewało, jakby całą wyspę pochłonąć chciało.

Między różnemi rzeczami, które powracające osoby orszaku Arcy-Xiężniczki austryackiey z sobą z *Brazylii* przywiozły, znaydują się monety, z których jedna w roku przeszłym bita na rozkaz Nowego Stanu *Chili*. Jest to moneta srebrna, wielkości talara, na którym drzewo wolności z kapeluszem na wierzchu i napisem: *Chili independence* 1817. Na obwódce jest wyraz *Libertad* i dwie dłonie spojone *Union y Forza*.

W południowych prowincyach amerykańskich cieszą się Negrowie nadzieją, że kongres na posiedzeniu następującém ogłosi ich wolnymi.

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Komit. Cenz. Czł. — *w Wilnie w Drukarni Redakcyi pism peryodycznych.*

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 87.

Wilno dnia 29 Października 1818 roku.

Dnia 9 września w Powiecie Upitskim, rzadko widziany, był obchód pięćdziesiąt letniey pamiątki życia małżeńskiego JW. Józefa Staszewskiego, Podkomorzego Upitskiego i kawalera orderu ś. Stanisława, i samey JW. Konstancyi z Puzynów Staszewskiey małżonków. Przykładni synowie obchodzili pamiątkę ślubu rodziców swoich w roku 1768 zawartego. Szanowni ci weterani kończąc lat 50 w przykładney zgodzie i jedności małżeńskiey, a zaczynając w tym dniu drugie pół wieku, i doczekawszy w czerstwém zdrowiu synów i wnuków, mając pod oczami tę drogą pociechę, zadziwili tym rozczulającym widokiem wszystkich na ten obchód, krewnych, przyjacioł, i sąsiadów dystyngwowanych zebranych. Zaproszeni bowiem przez synów Rodzice z całym zgromadzeniem udali się do mieyscowey kaplicy dla podziękowania Bogu za dar ten i dla przyjęcia po odbytym nabożeństwie, z rąk szanownego Kapłana na dalsze lata błogosławieństwa, i nawzajem rozdania tegoż dzieciom i wnukom u nóg rodzicielskich oczepionym. Widok ów niedowyrażenia rozczulając i rozrzewniając wszystkich przytomnych, zostawił razem naukę winnego uszanowania dla Rodziców i przykład małżeńskiego pożycia.

Ze Swisłocza d. 25 września 1818 roku. Dnia 15 września r. b. Gimnazyum grodzieńskie święciło rocznicę koronacyi Nayjaśnieyszego Imperatora wszech Rossyy Króla Polskiego ALEXANDRA I. skromnym lecz razem uroczystym obchodem. O godzinie 10 do kościoła napełnionego mnóstwem ludu zebrali się urzędnicy powiatowi, delegowani od Sądów, zgromadzenie uczące, i młodzież szkolna: wielką mszę przy muzyce złożoney z uczniów Gimnazium celebrował pleban mieyscowy, kazanie miał JX. Ignacy Borowski kapelan zakładu tutéyszego, dowodząc: że „nauka religii ściśle z innemi naukami połą„czona, nietylko jest zasadą oświecenia, ale uważana bydź „ma za naypierwszą i naypożyteczniey szą naukę“ po mszy odśpiewano hym dziękczynny w czasie którego młodzież szkolna wznosiła z czułém rozrzewnieniem modły błagalne do Pana Zastępów, za pomyślne, i jak naydłuższe panowanie Nayjaśnieyszego Monarchy, Oyca oyczyzny Dobroczyńcę i Opiekuna edukacyi publiczney.

Po skończonym nabożeństwie urzędnicy Pttu Wołkowyskiego, delegowani od władz i licznie zgromadzeni obojey płci goście, Członki zgromadzenia uczącego, z młodzieżą szkolną, udali się na salę gdzie się odbywają uroczystości szkolne. Tam dyrektor Gimnazium i szkoł Gubernii Grodzieńskiey Hiacynt Krusiński D. F., zagaił posiedzenie publiczne mową stosowną do uroczystości obchodu, wystawując: „że dobrodzieystwa Monarchy na edu„kacyą publiczną corok pomnażające się dały przykład „dla wielu osób do swiadczeń na tenże przedmiot „Zkąd wypadło mu mowić „o dobrodzieystwach na rzecz edu„kacyi publiczney zapisanych, w zakładach Gubernii Gro„dzieńskiey dla Gimnazyum, szkoł powiatowych i szkółek parafialnych“ Pomocnik Dyrektora, radzca dworu, doktor filozofii, nauczyciel matematyki Antoni Suchodolski, miał krótką rzecz wywodząc „Historyą nauk w szczegól„ności matematycznych, aż do wynalazku rachunku różnicowego i całkowego“ Daley Nauczyciel wymowy polskiey i poezyi Symon Puszkarzewicz magister filozofii, czytał rosprawę „o dziełach dydaktycznych, w którey wy„szczególniwszy podział, użytek, prawidła i styl im wła„ściwy, wymienił znakomitszych w tym oddziele pisarzów“ Nakoniec nauczyciel języka fransuzkiego, w Gimnazyum Grodzieńskim Józef Jocher mówił w języku francuzkim „o pożytkach jakie młodzież szkolna odnieść może, z u„czenia się tego naywięcey dziś upowszechnionego języ„ka, w którem naywybornieysze dzieła są dla niey przygoto„wane.“ Nastąpiło ogłoszenie imion uczniów, którzy przez okazany postęp w naukach, i chwalebne obyczaje zasłużyli na promocye do klass wyższych.

Ogłoszenia.

1. W Mińskim guberníalnym Rządzie ma sie przedawać z publicznego targu, opisany za dług skarbowy, na tuteyszym Policmeystrze Narbucie za legły za wytrzymane przez niegoż Starostwo Broży, majątek Kisielewicze, znaydujący się w Powiecie Bobruyskim, należący do obywatela Xawerego Węcławowicza, oddany przez niegoż w kaucyą za wspomnione starostwo; zawierający w sobie płci męzkiey 30, a żęskiey 20 dusz, przynoszący dochodu rocznego 261 rubli, 50 kop., na którą przedaż naznaczają się terminy: pierwszy dnia 7, drugi 13 a trzeci ostateczny 15 miesiąca marca 1819 roku; azatym życzący nabydź takowy majątek, zechcą przybywać na terminy naznaczone, do tuteyszego gubernialnego rządu. Oktobra 9 dnia 1818 roku. Sekretarz Arcimowicz.

1 Sąd Główny Wileński wtórego Departamentu wypełniając Ukaz Rządzącego Senatu w roku idącym dnia 16 augusta o sądzenie bez zwłóki sprawy appelacyyney w poszukiwaniu majątkow po Antonim Zukowskim Marszałku Szawelskim sobie wydany, przez pośrednictwo mieysc właściwych, postanowił obiawić Podpułkownikowi Parczewskiemu, Hrabiom Stanisławowi i Kazimierze z Gorskich Tyszkiewiczom, Podkoniuszemu Litewskiemu, Pawłowi Bułharynowi, Marszałkowi oszmiańskiemu, Marcinowi Ważyńskiemu był. Marszał. Telszewskiemu, Włodzimierzowi Gadonowi, Kazimierzowi Burbie Woyskiemu, Hipolitowi i Adamowi Gorskim, Stolnikowi Łuskinie, oraz dalszym stronom dekretem Ziem. Wileńskim dnia 1 apryla roku teraznieyszego 1818, w tey sprawie nastałym, objętym, ażeby oni w poparciu appelacyow od tegoż Dekretu natychmiast ponowili nawzajem pozwy i następnie złożywszy też pozwy w Sądzie Głównym Wileńskim wtórego ciągłego Departamentu, aby za niem wpisali w tymże Departamencie do regestrow wedle prawa właściwych aktoraty. Po zebraniu zaś tym porządkiem pozwow od stron i po wyyściu tym terminu cztero-tygodniowego, wspomniony Departament ciągły Sądu Głuwnego Wileńskiego, stosownie do postanowienia Rządzącego Senatu, przystąpi bez zwłóki do rozsądzenia sprawy o dokumenta i majątki po zeszłym Antonim Zukowskim Marszałku Szawelskim pozostałe, nieuważając na niestanność któreykolwiek strony. O czym prócz uwiadomienia przez Rządy i policye mieyscowe, ninieyszą awizacyą interesowane do tego dzieła strony ostrzega. Dat. roku 1818 miesiąca 8bra 26 dnia.

Wincenty Malecki Assesor S. Gł.
Regent Jgnacy Choroszczewski.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyynym Sądu Głównego 2go Departamentu gubernii Litewsko-Grodzieńskiey 1816 septembra 29 dnia, na podział majątku, i usatysfakcyonowanie kredytorow zeszłego Gustawa Helwiga majora woysk Rossyyskich wyznaczony, po załatwieniu akcessoryynych między stronami sprzeczek i po spełnioney komportacyi, oraz ukończonych wymiarach, za obwieszczeniem w dniu 15 8bra teraźnieyszego roku do majątku Kobryń zwanego w powiecie tegoż nazwania położonego przybywszy, Juryzdykcyą swą rospoczął, i tę jako już po pierwiaskowych zjazdach, nieużyczając dalszych odkładow, że ostatecznie etiam pod niestanność, lub odstąpienie któreykolwiek strony kontynuować będzie, ogłasza. Do którego to Sądu, iżby wszyscy kredytorowie i pretensorowie tak zeszłego Gustawa Helwiga; jakoteż W. Teodora Kazanowicza Kapitana woysk Rossyyskich, z powodu żądaney przez jego rescysyi nabycia majątku Karolina w tymże powiecie Kobryńskim położonego; powtórnym dekretem Remmissyynym Sądu Głównego włączeni, z pretensyami swojemi przychodzili, wzywa. — I że dla niestawających oraz z pretensyami do exdywizyi nieprzychodzących kredytorow Gustawa Helwiga, i Teodora Kazanowicza, skutkiem Remmissyynych dekretow upadek i ammissya w ich należnościach zapisaną zostanie, zawiadamia.

Z polecenia Sądu podpisuję Ignacy Imbra Regent Sądu Gł. 2go Departamentu Grodzień. i Exdywizorski.

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI
Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.
Jego Cesarskiey Mości Sąd Zadworny Kurlandzki na

powtórne żądanie wdowy Juliany z Elertów Kozakiewiczowey
Rotmistrzowey w assystencyi, po upłynionym terminie pier-
wszym w Sprawie konkursowey na Prowokacyą Jey nad
całym majątkiem pozostałym męża jey zmarłego ś. p. Rot-
mistrza Jana Kozakiewicza rozpoczętey, wzywa wszystkich
tych, którzy pod jakimkolwiek prawnym lub ogólnym ty-
tułem do wzmiankowoney pozostałości pretensyę i nale-
żności maią i mieć rozumieią, ninieyszym edyktaliter et
peremptoriis, aby oni w dniach 16, 17 i 18go decembra 1818
roku, lub w przypadku na ten czas przypadającego dnia
uroczystego, w następującym dniu sessyi, jako w terminie
drugim preclusivo przez wyrok Sądu Zadwornego Kur-
landskiego dnia 21 augusta tegoż roku nastały, oznaczo-
nym, przed Sądem Cesarsko Kurlandzkim Zadwornym
w Mitawie, osobiście albo w należytey plenipotencyi, oraz
gdzie potrzeba w assystencyi i opiece niezawodnie stawali,
swoje pretensye i należności w dowodach słusznych regu-
larnie do protokułu podawali; przytym zaś dalszych sto-
pniow prawnych a osobliwie otworzyć się mającego preclu-
sionego wyroku tudzież naznaczenia terminu disputato-
ris oczekiwali, pod tym warunkiem, że czy oni staną lub
nie, tedy nieuważając i na ich niestawanie; jednak w tey
Sprawie nastąpi i decydowano będzie, co prawem jest.
Podług czego pilnować powinni.

Dla waloru lepszego pod pieczęcią Jego Imperatorskiey
Mości Sądu Zadwornego Kurlandzkiego i podpisie powsze-
chnym dano w Mitawie dnia 22go augusta 1818 roku.

Blancatum Citationis
Edictalis ad Judicium
Aulicum Supremum
Pro Concursu (L. S. F.) per proclama.
Sekretarz H. Proctor loco proto Sekretaryi.

Ogłoszenia po raz drugi i trzeci.

ALEXANDER Pierwszy Samowładnący całą Rossyą
Imperator etc. etc. etc.

2. Z instancyi urodzonego Leona Osztorpa pułkowni-
ka woysk Polskich komandora orderu ś. Jana Jerozolim-
skiego, Pozew przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w ma-
jętności Dukorze w gubernii Mińskiey pawiecie Ihumeń-
skim leżącey, dnia 13 następnego miesiąca 9bra, dla pryn-
cypalnego rzeczy rozsądzenia reassumować się mający—
Urodzonym debitorom mianowicie sukcessorom zeszłego
Jana Ogińskiego Generała Majora woysk Rossyyskich,
który za obligiem daty 1790 roku junii 10 wydanym,
stał się dłużnym wraz z procentami czer. zł. 2,940.—
Podobnież sukcessorowie Ludwika Stockiego obowiązane-
go do zapłaty podług obligu zł. 530.— Ignacemu Kot-
kowskiemu dłużnemu za obligiem złch 530— Józefowi
Moniuszkowi Sędziemu Gran. Białostockiemu zatrzymu-
jącemu u siebie summę rubli srebr. 110 kop. 50.— Woy-
ciechowi Moniuszkowi winnemu za instrukcyą rub. sr. 52—
Klemensowi Rudkowskiemu zatrzymującemu u siebie czer.
zł. 13 i zł. 4.— Józefowi Jeleńskiemu Konsyliarzowi, dłu-
żnemu za obligiem czer. zł. 546.— Wawrzyńcowi Sy-
monowiczowi winnemu do zapłaty złch 510.— Sukces-
sorom zeszłego Tomasza Wiszniewskiego dłużnego czer.
zł. 36, złch 35. Podobnież następcom Grzegorza Mie-
szkowskiego Rotm. o czer. zł. 49 złch 12.— Ignacemu
Łomackiemu Rotm. za obligiem o czer. zł. 59 zł. 10—
Karolowi Brzozowskiemu o czer. zł. 25, złch 18.— Wa-
silowi Iwangrynkowi o czer. zł. 25 i złch 4 — Xiędzu
Nikodemowi Frąckiewiczowi o czer. zł. 24 i zł. 7.— Igna-
cemu Oskierce Por. o czer. zł. 27, złch 6.— Sukcesso-
rom Antoniego Pomiana Por. za trzema obligami o czer.
zł. 985 i złch 4.— Józefowi Czerniawskiemu o zł. 33 i
Chaimowi Zelmanowiczowi mieszkańcowi peraszewskiemu
o złch 451.— WW. gotowey summy, każdy wszcze-
gólności podług własnego dokumentu zawiniwszy akto-
rowi, gdy w terminach opisanych nieopłacili się, równie
którym osobno na osiadłościach są położone pozwy, gdy
i dalszych własnych debitorów, aktor doświadczył za-
wodu, przez co swoim wierzycielom dosyć uczynić nie-
był w możności, stał się więc zmuszonym oświadczyć
funduszu własnego taxę i exdywizyą, jakową Sąd Gló-
wny Miński 2go Depart. Remissyynym dekretem tera-
źnieyszego 1818 roku miesiąca julii zapadłym przezna-
czając, gdy zarazem w tymże exdywizorskim sądzie roz-
prawę z debitorami zadeterminował, kiedy oraz Sąd
taxatorsko-exdywizorski pierwszo zjazdowym dekretem
adcytacyą debitorów aktora, przyporuczył — Przeto ża-
łujący delator po obżał. jako osiadłością żadną w Gu-
bernii Miń. niezaszczyconych, ninieyszy do drzwi sądowych
przybijając pozew, twierdzą takowey adcytacyi, prosi
Sądu exdywizorskiego nadewszystko, utwierdzenia każ-
dego wszczegolności z pozywających się inskrypcyow i
obligow — Z mocy których choćby podniestanność sądze-
nia na każdym zawinioney przez jego summy z poli-
czyć się winnemi procentami na udecydować się mają-
cych kapitałach, zalokowania kredytorow żałującego, pod-
dając pod inekwitacyą na rzecz tychże kredytorów wszel-
kie fundusze WW. gdziekolwiek znaydować się mogące,
i gdyby dekret w tey mierze nastać mający do zupełney
był doprowadzony exekucyi, uczynienia w tey mie-
rze właściwego przedpisania, uznania przy stronie
delatora bliższości do dowodu i odwodu, zwrócenia szkod,
strat i expensów prawnych niemniey sądzenia tego wszy-
stkiego co czasu sprawy dowiedzionym będzie. — Pisan
1818 roku miesiąca 8bra 17 dnia.

Roku 1818 miesiąca 8bra 17 dnia, Woźny niżey wy-
rażony zaświadczam, iż tego pozwu kopiją z instancyi
JW. Leona Osztorpa Pułkownika woysk Polskich koman-
dora orderu ś. Jana Jerozolimskiego, po WW. Sukces-
sorów Jana Ogińskiego Generał Majora woysk Rossyy-
skich — Także sukcessorów Ludwika Stockiego — Igna-
cego Kotkowskiego — Józefa Moniuszkę Sędziego Gran.
Białostockiego— Woyciecha Moniuszkę— Klemensa Rud-
kowskiego— Józefa Jeleńskiego konsyliarza— Wawrzyń-
ca Symonowicza — Następcow Tomasza Wiszniewskiego
i Grzegorza Mieszkowskiego — Ignacego Łomackiego
Rotm. — Karola Brzozowskiego — Wasila Iwangryko-
wego — Xiędza Nikodema Frąckiewicza — Ignacego
Oskierkę Por.— Sukcessorów Antoniego Pomiana — Jó-
zefa Czerniawskiego i Starozakonnego Chaima Zelmano-
wicza — Przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w mają-
tności Dukorze dnia 13 9bra teraźnieyszego 1818 roku
pryncypalnie sądzić się mający wyniesionego, do drzwi
Izby Sądowey Ziemsk. Mińsk., jako po nieosiadłych
w dniu dzisieyszym przybiłem.

Maciey Szymański Woźny Pttu Miń.

Roku 1818 miesiąca 8bra 17 dnia. Na urzędzie JE-
GO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Pttu Mińskie-
go, osobiście stanąwszy JPan Woźny w górze wyrażo-
ny, relacyą podania ninieyszego pozwu zeznał. Przyją-
łem Hilary Jakubowski Ziemski Pttu Miń. Regent.

---

2 JPan Tournier przejeżdżający przez miasto Wilno
ma zaszczyt uwiadomić szanowną publiczność, iż prze-
wozi z sobą familią Karłow tańcujących, których chcąc
okazać nadzwyczayną zdatność i niepospolitą biegłość
w tańcach, da jeszcze ze trzy reprezentacye szczególniey-
szego ich zwrótu i doskonałości w skokach: bo więcey nie
myśli zabawić w tem mieście nad dni trzy. Czas repre-
zentacyi każdego dnia o 4 godzinie w domie Mullerow
na ulicy niemieckiey.

---

2. Dwa Pantaliony, jeden używany, drugi nowy,
na sześć oktaw, znaydują się do sprzedania, ktoby ży-
czył one nabydź, zechce dowiedzieć się o cenie, w xię-
garni Uniwersyteckiey.

---

3 Od Rządu gubernialnego wileńskiego, ogłasza się:
iż za odezwą JW. Ministra Skarbu do JW. Litewskie-
go Wojennego Gubernatora; i rozporządzenia w tém
JW. Wojennego Gubernatora, mają bydź wyprzedane
z publicznego targu, na zastawie grodzieńskiey i w mie-
ście Wilnie skonfiskowane; także i o 4 mile za mia-
stem znalezione kontrabandne towary; a mianowicie: Dy-
mikatonu czarnego niemieckiego w paski sztuk 5 do 34
arszyn; dymikatonu zaś czarnego kawałkow 63 do $2190\frac{1}{2}$
arszyn; sukna czarnego $948\frac{1}{2}$; ciemno-zielonego 109,
ciemno-granatowego $158\frac{1}{2}$, oliwkowego 42, szaraczkowe-
go $358\frac{1}{4}$, bronzowego $35\frac{3}{4}$, popielatego 23, kanarkowego
$4\frac{1}{2}$ i cynamonowego 27 arszynow; także różnego kolo-
ru i gatunku: półszalow francuzkich 16, szalow 3, pe-
titfeniu 75, stametu 72, petinety $261\frac{1}{2}$ arszyna; poń-
czoch 88 par; batystu 40, merynu $8\frac{1}{2}$, rypsu $332\frac{1}{2}$, tyf-
tyku 6, sztofu $69\frac{1}{2}$, lewantyny $586\frac{1}{2}$, grodynapola $349\frac{1}{2}$,

sarży $80\frac{1}{2}$, *materyyki jedwabney 591, brylantyny 10, floransu* $655\frac{1}{2}$, *racymoru 292, kitayki 63, wstążek 1,144, kazimierku* $28\frac{1}{2}$, *kuru* $2\frac{3}{4}$, *perkalu 492, nankinu* $134\frac{1}{2}$, *pitelu 80, materyyki bawełnianey 106, dymikatonu* $68\frac{1}{2}$; *antolażu* $60\frac{1}{4}$, *manszestru* $38\frac{1}{2}$, *barusmoru 37, dymki* $16\frac{1}{2}$, *bawełnicy* $74\frac{1}{2}$, *muślinu* $249\frac{1}{2}$, *kalenkoru* $91\frac{1}{2}$, *barakanu 93, perkalu* $131\frac{1}{2}$, *mamisu* $25\frac{1}{2}$, *płótna* $1,270\frac{1}{2}$, *astrachaniu 55, kortu 23, dymki 68, piki 41, krepy 15, gazy 12, atłasu piusowego 28, gredyturu 77 i bastu 10 arszyn; chustek 695 sztuk; serwet tuzinow 2; talasow żydowskich 2, i pasow jedwabnych czarnych 34; jakowe towary, prócz wyżey wspomnionego demikatonu 5 sztuk i 63 kawałkow, ocenione do 36,463 rubli* $73\frac{1}{4}$ *kop. assygn.; azatém życzący bydź uczęstnikiem w kupowaniu tych towarow, zechcą przybywać do Kommissyi ustanowioney w Mieście Wilnie dla uczynienia śledztwa o kontrabandach, na terminy: pierwszy dnia 22, drugi 25, a trzeci ostateczny 28 miesiąca januaryi następującego 1819 roku. Oktobra 7 dnia 1818 roku.*

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

---

3. Od Rządu gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż na skutek odezwy pożyczkowego banku państwa, dnia 12 przeszłego miesiącą septembra z N. 2880, do tegoż gubernialnego rządu nadesłaney, dla zaspokojenia długu należącego pożyczkowemu bankowi, od obywatela tuteyszey gubernii i Kawalera Graffa Stanisława Manuzzego; w ogóle 10,090 rubli 93 i pół kop. a wteyże liczbie i srebrem 4200 rubli, naznaczono w przedaż z publicznego targu założone przez samegoż Manuzzego do banku 875 dusz włościan w różnych wsiach tuteyszey Gubernii, w Powiecie Brasławskim znaydujących się ze wszelkiemi do nich przynależnościami; azatym życzący bydź uczęstnikiem targow na tę przedaż, zechcą przybywać do tutéyszego gubernialnego rządu na terminy: pierwszy dnia 21, drugi 26 miesiąca januaryi, a trzeci ostateczny dnia 4 miesiąca februaryi następującego 1819 roku; przyczym życzących nabydź majątki uprzedza się: iż oni mogą wnieść jednorazowie za kupiony majątek pieniądze, zupełnie lub przejąć na siebie dług bankowy, podług wartości założonego majątku w różnych tysiącach, wnosząc tylko liczący się niedobor, lecz w obu zdarzeniach powinni przejąć na siebie i wszystkie koszta z nabyciem majątku połączone, jako to: za drukowane w gazetach publikaty o licytacyi, i przyznanie prawa. Dnie 17 oktobra 1818 roku.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

---

3 *Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.*

Urodzonym jakiegobądź imienia i nazwiska Sukcessorom zeszłego Mikołaja Kossowicza Regen. Ziem. Wileń. tudzież, Xiędzu Symonowi Czarneckiemu Prowincyałowi i wszystkim XX. Bonifratrom Wileń. utrzymującym dworek na przedmieściu Zarzecznym w Wilnie i pod wielo tytułami pozostały po W. Kossowiczu majątek Przypozew przed Sąd Gł. Lit. Wilen. 2go doczesnego Depar. z powodztwa szlachetnego Karola Schwartza Kupca i obywatela miasta Wilna, w odwołaniu się do procederu w Ziem. Wilen. wiedzionego i na dekrecie 1808 dnia 30 9bra oczewiście zapadłego, a sposobem apellacyi do drugiego Depar. na rozpatrzenie oddanego do pozwu w r. 1809 januar. 4 z powodztwa żałł. po Mikołaja Kossowicza i Jana Jarzombkiewicza czyli Jaromkiewicza samych motorow sprawy, Wiktorego Domańskiego, Adama Legowicza, X. Tadeusza Nowickiego Proboszcza kościoła S. Stefana, Józefa Stefanowicza, Franciszka Sarnowskiego, Jana i Antoniego Sieńkiewiczów, Jgnacego Narkiewicza, Maxymiliana Pietraszkiewicza, Magdalenę matkę i Jakuba syna Zukowskich wyniesionego, do aktorata za nim wpisanego wynosi się oto. Zeszły Mikołay Kossowicz prowadząc sprawę własną ze sztuk naybrudnieyszego matactwa złożoną pod imieniem Jana Jaromkiewicza czyli Jarzombkiewicza w Ziem. Wileń. gdzie był Rejentem, przyłożył się do ucisku i znacznych expensow dla żałł. a zyskując na słabości osob Sąd Ziem. Wileń. wówczas składających, rozmaitym przezyskom otwarte dla siebie znalazł pole: kiedy zaś przed rozwiązaniem apellacyi w szpitalu XX. Bonifratrów Wileń. życie kończył, rozmaité swojego majątku czyniąc przeznaczenia, nayważnieysze jednak dla Jaromkiewicza, między tymi dworek na Zarzeczu w Wilnie XX. Bonifratrom oddał i pod wielo tytułami swoją własność tymże Bonifratrom zostawił: kiedy zaś wydatki żałł. przez Kossowicza zrządzone i winy osobiste z powodu śmierci w cenę pieniężną według ustaw zamieniające się są ciężarem do jego pozostałości przywiązanym, przeto żałłcy, według praw, i sukcessorów dotąd niewiadowych i dzierżących jego majątek przypozywa, i żąda przyznania na wszelkim po Kossowiczu pozostałym majątku w ręku sukcessorów XX. Bonifratrow i u kogo się okazać może ogólney pro paenis crumenalibus i za mnogie wydatki satysfakcyi sądzenia tego wszystkiego co w sprawie dowodzonym będzie.

1818 roku miesiąca 8bra 19 dnia woźny niżey podpisany

świadczę iż tego przypozwu kopiją jedną JXdzu Symonowi Czarneckiemu Prowincyałowi i wszystkim XX. Bonifratrom Wileń. oczewisto w ręce w Mieście Wilnie w klasztorze podałem: drugą zaś do drzwi Sądu Gł. 2 doczesnego Depart. Gubernii Wileń. po sukcessorów Mikołaja Kossowicza jako z imion i nazwisk niewiadomych przybiłem, i o rozprawie w 2 Depart. Sądu Gł. Litt. Wileń. doczesnego Depart. z pawództwa JPana Karola Schwartze Kupca i Obywatela Miasta Wilna nastąpić mającey uwiadomiłem. Marcin Kuczyński Woźny Sądu Grodz. Pttu Wileńskiego.

Roku 1818 miesiąca 8bra 21 dnia przed Aktami Ziem. Pttu Wileń. stawając osobiście Woźny wyżey wyrażony takowy pozęw zeznał. Przyjąłem Jan Zienkowicz Z. W. Reg.

---

3 *Dóm w mieście Wilnie na ulicy Wilen. pod Nrem 407 sytuowany, oddawna zowiący się Oskierczyński, z ogrodem fruktowym obszernym; jest do przedania, ktoby ony życzył sobie nabyć, może się poinformować o cenie ostatniey i o pewności ewikcyi, u niżey podpisanego w tymże mieszkającego domie. E. Lewicki Adwokat Subsel. Wilen.*

Noty mużyczne świeżo przybyłe do Xięgarni Uniwersyteckiey w poprzedzaiącym Katalogu nie pomieszczone.

		R.	C.
Caiani G.	Nouvi Elementi di Musica esposti con vero ordine progressivo	—	75
Elementi	*di Musica* e Principi per flauto, con vari esercizi etc. Lib. I.	—	55
Rossini.	Ouverture et airs de l'opera L'Italiana in Algieri arr. pour flute, hautbois, 2 Clar. 2 Cors et 2 Bassons	2	20
Böhner L.	Trois grandes Marches d'harmonie avec Trios pour l'Orchestre	—	95
Beethoven (L v)	Grand Trio in Es pour Vlon A et B. Oe. 3.	1	40
Call (L. v)	Quatuor pour 2 Vlons A et Vloncelle Oe. 139.	—	90
——	2e. do. av. do. Oe. 140.	—	90
——	3e. do. av. do. Oe. 141.	1	5
Dotzauer J. F.	Trois Quatuors pour 2 Vlons Vla et Vcelle Oe. 45.	2	95
Kaczkowski J.	Air varié pour Vlon avec acc. d'un second Vlon A et B Oe. 18.	—	40
Weber G.	Trio pour Vlon Vla et Vcelle Oe. 26. No. 1.	1	10
Carulli F.	Duo concet: pour Vlon et Guitarre Oe. 27.	—	55
——	Fantaisie p. Vlon et Guitarre sur un air anglois Oe. 102.	—	50
Rossi C.	Preludi per Violino	—	25
Krafft N.	2e. Concerto pour Vcelle Oe. 4.	2	75
Voigt L.	5 Variations sur le Thême belle Minka p. le Vcelle princip. avec l'accomp. de flute, Vlon Vla et B.	—	50
Gebauer F. R.	Trio concert: p. flute Clar. et B. Oe. 32.	1	—
——	6 Duos faciles p. 2 flutes Oe. 20. Liv. I. et II. chaque.	1	10

R. C.

Dressler R. 6. Themes variées p. la Flute Cah I. et II. chaque . . . . — 40

Landgraf R. Serenades p. la flute Oe. 2. . . — 55

Cremont P. 1e. Concerto p. Clarinette Oe. 4. . 2 20

Heinz A. 6 Variations p. la Clarinette et Flute av. acc. de 2 V. 2 C. et B. . . . — 55

Devisien. Recueil d'airs variés pour le flageolet Oe. 18. . . . . — 50

Diabelli A. Gran Sonata per Pianoforte e Violoncello obligato Oe. 92. . . . . 1 65

Köhler H. Sonate Concertante p. Pforte avec flute Oe. 123. . . . . — 85

Nisle J. Sonate pour le Pforte Vlon et Cor. — 95

Gelinek (Abbé) Fantaisie sur le Thême de Mozart p. le Pforte seul . . . . — 95

Lauska F. Capriccio e Variazioni sopra una Canzonetta Boemica Oe. 38. . . . — 75

Meineke C. Romance of Nina with Variations — 75

Moritz C. T. Sonate p. le Pforte Oe. 14. . . — 95

Moro Fantaisie avec Variations Oe. I. . . . — 55

Onslow G. Grande Sonate pour le Pforte Oe. 2. 1 10

Pollini F. Dodeci Monferrine Oe. 12. . . . — 55

— Divertimento pastorale Oe. 34. . . — 85

Steibelt D. Cosaque. Rondeau p. le Pforte . . — 40

Tomaszek W. 6 Eglogues p. le Pforte Oe. 51. 4e. Livre des Eglogues 1 10

Vigano S. Raccolta di vari e migliori pezzi di Musica per Pianoforte del Ballo Prometeo 1 10

— Due Pas-de-Deux nel Ballo Numa Pompiglio ridotti per Cembalo . . — 75

Weber C. M. Momento Capricioso per il Pforte — 55

Zampieri Elisabetta. Sonata per il Pforte . . — 85

Agthe. 3 gr. Marches p. le Pforte à 4ms Oe. 6 — 95

Elsner J. Polonoise arr. p. le Pforte à 4ms d'apres l'Ouverture de l'op. Lodoiska . . . — 30

Beethoven L. v. 24. Variations pour le Pforte sur la Romance. Veni Amore. de Righini — 55

Grassi B. Tema con Variazioni per il Pforte Sul Duetto „E'deserto il bosco intorno Oe. 2. . . . . — 55

Mozart W. A. Oeuvres complettes Cahier II. contenant 12 Thémes variés p. le Pforte, savoir: } 3 30

No. 1. Marche des Samnites
No. 2. Lison dormoit
No. 3. La belle française
No. 4. Unser dummer Pöbel
No. 5. Je suis Lindor
No. 6. Une fievre brulante
No. 7. Menuetto
No. 8. Ein Weib ist das edelste
No. 9. Ah! vous dirai-je
No. 10. Salve tu Domine
No. 11. Menuetto
No. 12. Allegretto

Rossetti A. Variations p. le Pforte . . . . . — 30

Stolpe A. Variations p. le Pforte . . . . . — 55

Stocker. Tema con Variazioni sul Duetto. La ci darem la mano . . . . — 85

Zampieri El. Variazioni p. il Pforte . . . — 75

R. C.

Danses favorites de Leipzig No. 7. . . . . . — 15

Elsner J. Taniec Polski na Pf. z pieśni francuzkiey. Ou peut on être mieux etc. grany na balu podczas bytności Nayiaśn. Imperatora w Warszawie . . . . — 25

— Deux Polonoises p. le Pf. executées au Bal donné pour S. M. l'Imperatrice Mere par la Ville de Varsovie . . — 45

Kurpiński K. Dwa Polskie tańce ułożone na dzień Balu danego od miasta Warszawy dla Nayiaśn. Imperatorowey Matki, przytém Mazurek z Baletu Nowa Osada Terpsychory nad Wisłą na klawikord przełożone . . . — 45

Lange C. G. Danses p. le Pf. . . . . — 40

Meijer C. H. Nouveux Danses 16e. Collection. — 55

Weber F. D. Ecossaises et quadrilles p. le Pf. . — 40

Päer F. Ouverture de l'op. Diane et Endymion pour le Pforte . . . . — 20

— Ouv. nel'Opera L'Eroismo in amore p. l. Pf. . . . . — 55

— Ouv. de l'op. Griselda p. Pf. . . . — 30

Rossini. Sinfonia nell'opera La Pietra del Paragone, p. l. Pf. . . . . — 55

Salieri A. Ouv. de l'op. Axur Rè d'Ormus p. le Pf. — 20

Schenck. Ouv. de l'op. Le Barbier de Village av. acc. d'une Flute ou Vlon . . . — 40

Soliva C. Ouv. nell'op. La Testa di bronzo per Forte Piano . . . . — 55

Gabler C. A. Ouv. p. le Pf. a 4 mains Oe. 44. — 95

Gyrowetz Ouv. de l'op. Le Menage des jeunes Gens . . . . — 55

Haydn J. Ouv. de l'op. Orlando Paladrino arr. a 4 mains . . . . — 50

Päer F. Ouv. de l'op. Griselda arr. à 4 mains p. Schneider . . . . — 55

— Ouv. de l'op. Achilles arr. à 4 mains — 55

Winter P. Ouv. de l'op. Fratelli rivali arr. à 4 ms. — 55

Reiner J. E. 6 Variations p. la Guitarre seule Oe. 3. . . . . — 30

— 6 do. pour do. Oe. 4 10 et 17 chaque — 10

Sambucetti. Walses, Allemandes, Fantaisies, Romances, etc. pour la Guitarre . . . — 35

Cherubini 4 Duetti per due voci di Soprano coll'acc. di Pforte o Arpa } — 75

Solitario, Solitario
La mia fille, il mio bel foco
Dite al meno amiche
Ahi ch' è il suon del rio

Crescentini. Cavatine Scene e Rondo de l'op. Romeo e Julia coll. acc. di Pforte Idolo del mio cor . . . . . . — 40

— Recitativo e Rondo de l'op. Romeo e Julia coll'acc. di Pf. Tranquillo io son. . . . . . . — 40

Kurpiński K. Elegia na śmierć Tadeusza Kościuszki z przygrywaniem Fortepianu — 30

Okraszewski S. 8 śpiewów Polskich z przygrywaniem Klawikordu. Muzyka Kurpińskiego . . . . 2 —

Weigl J. Spiew z Forte Pianem z Opery. Familia Szwaycarska

Któż to słyszał abym się skarzyła . — 25
Gdy spotka mnie zdaleka . . . . — 25

Dröbs J. A. Preludes pour l'orgue Oe. 12. . . — 55